

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Qvi ... Illas Omnes Complectitvr Historias, Qvæ Post Secvndam Sex
Tomorvm Editionem ...

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1586

VD16 ZV 1269

De S. Rodulpho Episcopo Eugubino per B. Petru[m] Damiani.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77432)

impetus dæmonum acceperat, tertia die post Synaxim, ex spelunca tenebricosa, ca-
li regiam adijt, corpore tantum ibi (nam ita fieri poposcerat) deposito. Quo in lo-
co Boriuoius monasterium sub nomine D. Iohannis Baptistæ à se ædificatum, am-
plis prouentibus dotauit, duobusque sacerdotibus eius curam pro tempore tradi-
dit. Eò postea viri ad normam D. Benedicti uiuentes traducti sunt.

Abit in ca-
lun.

Noster esse uoluit Iuan, vt nostra damna leuares: le-
ua obsecramus.

EPISTOLA BEATI PETRI DAMIANI EPI-
SCOPI OSTIEN. ALEXANDRO PAPAE MISSA,
*de vita sancti Rodulphi Episcopi Engubini & Confesso-
ris, quæ habetur octauo Tomo*
Aloysij.

DOMINO Alexandro beatissimo Papæ, Petrus pecca-
tor & monachus seruitutem. Præcepit mihi beatitudo
tua, venerabilis pater, vt nunquam tibi literas mitte-
rem, quæ leue quid & obliuione dignum, ac friuolum
continerent: quas scilicet, mox vt lector transiliendo
percurrerit, edax flamma consumit: sed tale tibi sem-
per aliquid scriberem, quod & ad ædificationem legen-
tium suscipi, & inter scripturas mereretur authenticas
referuari. Vndè patri luminum agenda sunt gratia, qui
sacrarium tui pectoris, hoc igne sui amoris accendit, vt & in antiquorum patrum
studijs iugiter requiescas: & insuper si qui tibi videntur idonei, ad scribendum eos
prouocare non negligas.

Iunij 26.

A vobis itaque nuper egressus, cum Florentiæ vrbs mœnia subij, nuncius mihi
mox repentinus occurrit, qui mihi diem medium in tenebras vertit: omnium.
quæ meorum viscerum venas, amarissimæ legationis felle compleuit, Episcopum
scilicet Eugubinum esse defunctum, cuius vtiquè conuersatio si recolitur, non me-
diocriter ædificare poterit audientes. Valet enim & ad exprimendam rectè viuen-
di formam, & ad exhibendam corrigendis moribus disciplinam. Nam ante ferè
septennium, ille cum matre & duobus fratribus se paulisper ætate præcedentibus,
seruis duntaxat libertate donatis, castrum suum mihi inexpugnabili munitione val-
latum, cum omnibus quæ sui iuris erant prædijs contulit, atque ad eremum veni-
ens, habitum monasticæ professionis accepit. Monasterium planè in eorum pos-
sessione construximus, de cuius nunc sancto conuentu regulariter victitante, satis
in Domino gratulamur. Vbi cum matre, & fratre, quo inferior est constitutus iste
Rodolphus, qui postmodum ad Episcopatus culmen euectus est, & Petrus pri-
mogenitus frater eremiticam vitam tam continenter, tam districtè duxere, vt & au-
dientibus prædicaret eos fama mirabiles, & cõiuuentibus, vita monstraret insignes.

S. Rodul-
phus fit mo-
nachus.

Item Pe-
trus frater
eius.

Sanè si de Petro vellem cuncta referre, quæ suppetunt, prius schedula fortassis
ista deficeret, cum adhuc dicendi materia superesset. Nam vt è multis vnum sal-
tem breuiter referam, dum in capitulo consideremus, aliquandò de disciplinis re-
gularibus disputantes, ille vt erat nouitius, vnum ex seculari consuetudine inor-
dinatum protulit verbum. Tunc ego velut ira permotus, dura satis illum inue-
ctiōne corripui, postque redargutionum atque correptionum longiora flagella,
tanquam quæstione pulsato sententiam inferens, per quadraginta dies illum vino
abstinere præcepi, ea tamen intentione, vt tantum ad præsens illum cum cæteris ab
incautis sermonibus deterrerem, postmodum verò sententiam discretæ remissionis
moderamine temperarem. Sed cum me contigisset diuersis intentum esse negocijs,
neque hoc mihi aliquis in memoriam reuocasset, elapso iam præscripto dierum
circulo, tandè recordatus expaui, & quid ex iniuncta sibi pœnitentia Petrus egis-
set, attonitus exquisiui. Fratrum vtiquè relationibus didici, pœnitentiam esse pera-
ctam. Pœnituit (fateor) prolata sententiæ sed gaudens admiratus sum tantam
patientiam fratris, vt pro vno solo verbo inconsultè prolato, tam longam pœni-
tentiam pertulisset, & neq; per se, neque per alios indulgentiam postulasset.

Eccc vt o-
lim viguit
ordis di-
sciplina.

SURIUS

q. bar.
Novar.
RVIII
5

S. Rodulphus nihil de rigore monastico deponit in Episcopatu.

Nuncigitur ad Episcopum, à quo coeperat, sermo recurat. Quamuis enim Petrus idem, ut maior erat ætate, nihilominus etiam in ardui propofiti & distritæ vitæ semper præcederet itinere, hic tamen ad sacerdotalis officij iura promotus, quod in eremo didicit, in Ecclesia non omisit. Eisdem quippè terebat membra cilicij, eisdem semper contentus erat perexiguus ac despiciabilis indumentis. Planè dum iuuenilis ætatis ingruente natura grauissimam sæpè pateretur accidiam, laquearibus cellulæ funiculos innectebat, sicque vlnis infertis psalmodiæ studio pendulus insistebat. Nunquam adipe, nunquam ouis vel caseo vescabatur. In eisdem verò, quæ apponebatur, edulij continens eum frugalitas cruciabat, ut discumbens non tam se reficeret, quam decertaret, & intestinum potius esset gulæ bellum, quod extrinsecus videbatur esse conuiuium. Sæpè pugnavi ut saltem in hyemalis inclementia frigoris, aut papyrinæ sibi stercæ stramenta supponeret, aut vestitus saltem nocte dormiret. At ille in nuda ligni tabula nudus sola contentus interula cubitabat. Ecclesiam porrò deputabat hospitium, solitudinis autem cellulam habitaculum decernebat. Inconditi siquidem mores populi, & indisciplinata ceruices, leue iugum Domini nequaquam sibi patiebantur imponi, sed maneribus terrenis intenti, non ex ore Pontificis Dei verbo, sed tanquam de manib. Præsidis commodis inhiabant. Hæc enim regio quo magis aliena inuenitur diuitijs, eo copiosius exuberat vitijs. Ab egendo siquidem denominari videtur Egubium, velut egens bono. Ideoque me vim ingerente coactus, Ecclesiam, quam dimiserat voto, retinebat officio, in eremo tamen perseverantius habitabat.

Leçt' eius.

Panis.

Quandocunque impetrare poterat ut suo modo panis fieret, edebat panem, non fratrum, non puerorum, sed eum, qui vel ex puro fieret hordeo, vel ex cantabro potius, quod proijciendum canibus de puerorum panibus remansisset. Et licet præter celebriores dies hoc esset quotidie pane contentus, mensuram tamen attentius æquatis lancibus appendebat. Vnde mecum quandoque conquestus est, quia si sibi mensura concederetur, hunc eundem panem prurienti gulæ largius indulgeret. Tanta quippè iuenculum hominem castigabat inedia, ut vnde nam solatium alimenti perciperet, vacuo ventre stomachus non curaret. Aliquando verò etiam diebus Dominicis pulmentum nesciens, pomis tantum, & pane cum aqua vivebat. Ferreo circa pectus circulo iugiter cingebatur, quem tamen circulum sub ventre dimersum, dum coram fratribus nudaretur, diligentius occultabat. Nunquam scilicet capitulo confessor intererat, in quo non acciperet disciplinam, & tunc festinus exultabat, si non ab vno tantum, sed à duobus fratribus flagellari iuberetur. Sæpè poenitentiam centum annorum suscipiebat, quam scilicet per viginti dies allusione scopolæ parum, cæterisq; poenitentia remedijs persolvebat. Psalterij quotidie, cum bis non posset, semel saltem non negligebat implere. Quod nimirum, cum esset in cellula constitutus, armata scopis vtraque manu, totum cum disciplina recitare consueverat.

Circulū peccatorale.

Gaudet disciplina.

Porrò autem cum in expeditione esset aliqua constitutus, quantalibet intempestæ noctis profunditate consurgeret, nudis semper cruribus & pedibus, vsque dum dilucesceret, psallere non cessabat. Quam videlicet consuetudinem, dum in cella consisteret, diebus, ac noctibus sine cessatione seruabat. Quamlibet grauis bruma rigesceret, simplicibus foccis muniebat pedes, cum tamen frater eius solis calceis contentus esset. Sæpè me per clementiã Christi terribiliter adiuuabat, ut si quando fortassis excederet, nequaquam me ab eius correptione subducerem, sed omnem in eo disciplinæ modum, qui monachis debebatur, implem. Ità planè & regulam monachi, & auctoritatem Episcopi sub altera vicissitudine laudabiliter obseruabat. Opportunè siquidem & importunè verbo prædicationis instabat, & quicquid surripere valebat expensis, benè prodigus in pauperes dispergebat. Congregans annualiter synodum, nullum assuetæ oblationis vel xeniorum canonem à clericis exigi permittebat, sed ne ab ipsis quidem commodum aliquod, præter solam poenitentiam, requirebat: Absit, inquit, ut synodum vendam. Lapsos etiam potius erigam, quam ex eorum cadaueribus coruino more pinguis fiam. Tædet vltimè scribendo procedere, & velut paternas à pictura manus dolor videtur lacere.

Instat sancto prædicationi.

Felix obitus eius. Sap. 4.

Hisigitur, & huiusmodi virtutum floribus adornatum, quasi cædens lilium immatura mortis pruina decoxit, ita ut cum vix triginta plus minus videretur annorum, ad veræ lucis authorem ex hac infelici luce migrarit. Consummatus enim in bre.

brevi (sicut scriptura loquitur) explevit tempora multa. Placita enim erat Deo anima ipsius. Et iure consummatus in brevi, multa tempora dicitur explevisse, qui dum in eo parvo, quod vixit, iustitiam tenuit, quantum ad se, omnia tempora in obsequium conditoris expendit. Planè quicquid illic de sancto viro sapientia loquitur, ita huic per omnia congruit, ac si de illo specialiter diceretur. Senectus, inquit, venerabilis est, non diuturna, nec numero annorum computata. Cui sunt autem sensus hominis, & ætas senectutis vita immaculata placens Deo. Unde & sequitur: Factus dilectus, & vivens inter peccatores, translatus est. Raptus est, ne malitia mutaret intellectum eius, aut ne fictio deciperet animam eius. Propter hoc properavit educere illum de medio iniquitatis. Amen.

VITA SANCTI VIGILII MARTYRIS
ET EPISCOPI TRIDENTINI, UT HABETUR IN FRON.

te operum eius contra Eutychem tomo quinto Bibliothecæ

SS. Patrum, Margarini de la Bigne Doctoris
Theol. Parisiensis.

VIGILIVS patria Romanus, illustribus ortus paren-
tib⁹, Athenis liberales artes, & sacras literas didicit,
breuique tantum sibi pietatis & eruditionis thesau-
rum per Dei gratiam comparavit, ut annos natus
viginti, ab Aquilegensis Episcopo, ad quem divina
delatus fuit providentia, pastor ordinaretur Tridē-
tinorum, quibus mira fide & constantia Euangeliū
Iesu Christi prædicavit, & potentiam beneficiumq;
eius, miraculis in Christi nomine designatis com-
mendavit. Cæcis enim visum & surdis auditum red-
didit, mutorum linguas soluit, & dæmoniacos, &
varijs morbis vexatos sanavit. Præterea styllum in
hæreses strinxit, & hæreticos, ut sinceritatem do-

26 Junij
Parentes
& patria
sancti Vi-
gilij.

Creatus
Tridentin⁹
Episcopus.

Miracula
eius.

ctrinæ Apostolica plenè assereret, & purgatam Ecclesiæ Christo contradere. Ex-
tant hodie quinque eius libri contra Eutychem: non extant, quorum in quinto
libro meminit. Ait enim se libros aliquot composuisse de Conciliorum decretis,
& nominum religiosè novitate, contra Sabellium, Fotinum, & Arrium. Porro
cum divinæ bonitati iam visum esset fidelem servū in gaudium Domini sui intro-
ducere, placuit ipsum prius martyrij quoque corona decorare. Quemadmo-
dum itaque hæreses constanter impugnarāt, ita idololatriam nefariam funditus ex-
tirpatam cupiebat. Prostabat autem in valle illa quæ flumen Sarcham fundit, Sa-
turni æreum simulacrum, quod incolæ homines feri & agrestes, magna religione
venerabantur. In hanc itaque serendi Euangelici seminis gratia profectus Vigili-
us Raudenam, fratribus germanis Claudiano & Maiorano, Iuliano item presbyte-
ro comitibus, peruenit, ac protinus in ipsum idolum incidit. Zelo itaque Dei exar-
stuans, spiritu lætus ac alacer, Saturnum aggreditur, ac spurcum idolum deiecit, frā-
git, & in præterfluentem conijcit, ut turpissimæ rei vel memoria apud posteros in-
teriret, solius autem Domini nomen sanctificaretur & regnaret. Mox verò in ba-
sim seu fulcrum deiecti idoli residens vir Dei, verbum Domini illis, qui eius faci-
noris spectatores fuerant, prædicare cœpit, testificans salutem veram non aliunde
vel sperandam vel petendam esse, quàm à Iesu Christo, Dei & hominis filio. Cæte-
rum barbari & impij idololatræ, deum & religionem suam contumelia affectum
putantes, concurrunt, & servum Christi, animam suam Patri commendantem, la-
pidibus sternunt, obtegunt atque collidunt, anno ætatis suæ quadragesimo, Episco-
patu vigesimo.

Libri.

Confrin-
gie Satur-
ni simula-
crum.

Lapidibus
obruitur.

Floruisse videtur sub Imperatore Anastasio: quo tempore & Gela-
sius Antistes Romanus, & Fulgentius Apher claruere,
circiter annum Domini 500.